

"HAAN EN HOND" in den muur

van onze Hoogspanningshuisjes

Bij zeer veel van de z.g. "hoogspanningshuisjes", die het Provinciaal Electriciteitsbedrijf van Noord-Holland over de geheele provincie heeft gebouwd en die in hoofdzaak dienen om den stroom, die

onder hooge spanning wordt toegevoerd, om te vormen tot stroom van de spanning, die voor de elektrische gebruiksapparaten bij de afnemers toegepast wordt, vindt men in den muur, meestal nabij de deur, een tweetal tegels ingemetseld, die in kleurig relief voorstellingen van een haan en een hond dragen.

Meermalen werd aan schrijver dezes reeds gevraagd, waartoe die tegels dienen en welke toch hun beteekenis is.

Daar er misschien ook onder de lezers van *Alles Electricisch* wel zijn, die belang stellen in de beantwoording van deze vragen, willen wij gaarne daaromtrent iets mededeelen.

De eerste vraag: waartoe dienen die tegels, is heel kort te beantwoorden: ter versiering.

De hoogspanningsgebouwtjes zijn in strakke lijnen opgetrokken, groote vensters, die de muurvlakken breken, komen niet voor en zoo bieden de kleurige tegels een aangename, bescheiden afwisseling, die weinig kosten vergt aangezien het glazuur steeds fleurig blijft en in tegenstelling met schilderwerk practisch geen onderhoud vraagt.

De beantwoording der vraag hoe men er toe kwam voor deze versieringen juist de voorstellingen van een haan en een hond te kiezen, ligt misschien minder voor de hand.

De beteekenis van de ornamenten haan en hond is te beschouwen als een onderstreping der op de deuren der gebouwtjes aangebrachte waarschuwing "openen is levensgevaarlijk". In tegenstelling toch met de installaties in de huizen der stroomverbruikers, die, wanneer zij goed aangelegd zijn en wanneer deugdelijke apparaten gebruikt worden, niet het minste gevaar opleveren, kunnen de installaties in de hoogspanningsgebouwtjes wel ge-

vaarlijk zijn wanneer die ruimten door onbevoegden betreden zouden worden.

Huisinstallaties zijn zorgvuldig geïsoleerd en zoodanig ingericht, dat aanraking met blanke onder spanning staande metaaldeelen nimmer mogelijk is. In de hoogspanningsgebouwtjes daarentegen moeten vele ongeïsoleerde leidingen en apparaten met blanke metalen onderdeelen toegepast worden, tengevolge waarvan het betreden van deze gebouwtjes door niet ter zake kundigen inderdaad levensgevaarlijk is.

Dit gevaar nu wordt nog eens onderstreept door de in de muren gemetselde "Haan" en "Hond". De haan staat daar om zijn waarschuwing uit te kraaien: Mij is dit huis ter bewaking toevertrouwd, geen onbevoegde mag hier binnentreden en aan de andere zijde komt de hond met zijn nog verder strekkende taak: Mij is dit huis ter verdediging toevertrouwd en ik sta gereed die verdediging op mij te nemen. De haan doet dus een beroep op het verstand en voor degenen die daarvoor niet vatbaar zijn, is er de hond, die niet verder argumenteert, doch toehapt.

Zooals reeds hiervoor gezegd, is het eigenlijke doel, waarmede de kleurige tegels worden aangebracht slechts versiering en hun beteekenis als symbool der waakzaamheid zal mogelijk aan velen voorbij gaan.

Uiteraard zijn symbolen altijd voor meerdere uitlegging vatbaar, zoodat, als er lezers zijn, die bij de tegels denken aan "de aankondiging van het licht" en de "trouwe levering" daartegen geen bezwaar is. Ook zijn wij tevreden wanneer zij voor zichzelf het antwoord gevonden mochten hebben, dat een onzer enthousiaste electricch kokende afnemers gaf bij de beschouwing onzer zwijgende waarschuwers: "De haan kan het niet bekraaien zoo mooi als 't is en de hond kan het niet belopen zoo vlot als 't gaat."

v. M.

